

Nordisk Forsikringstidsskrift

Et samarbeid mellom forsikringsforeningene i Danmark, Norge og Sverige

Siste utgave

Les direkte på nettet eller skriv ut artiklerne

Søk Artikkel

Bruk søkefeltet eller søk f.eks kategori og språk

Kontakt oss

Kontaktinformasjon og informasjon om Nft.nu

Aktuelt

Forsikringsforeningernes andre tilbud

Ny pensjonsordning for offentlig ansatte

Arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjonene i offentlig sektor i Norge ble 3. mars 2018 enige om en ny pensjonsordning for offentlig ansatte. Partene er LO, Unio, YS, Akademikerne, KS, Spekter og Arbeids- og sosialdepartementet. Arbeidstakerorganisasjonene skal nå forankre den nye ordningen hos medlemmene. De har frist til 1. juli 2018 med å gi endelig tilbakemelding på om medlemmene støtter ordningen. Denne artikkelen beskriver hovedtrekkene i den nye pensjonsordningen.

Kort om dagens pensjonsordning for offentlig ansatte

Alle offentlig ansatte i Norge har mer eller mindre lik pensjonsordning.

<http://www.nft.nu/nb/node/2192>

FORFATTER

Fredrik Haugen

FACTS

Utgave: *1 /2018*

Språk: *Norsk*

Kategorier: *Tjenestepensjon*

SHARE ARTICLE

[Gilla](#) Gå med för att se vad dina vänner gillar.

[Print this article](#)

Ordningene består av en AFP-ordning som gir pensjon til de som velger å slutte mellom 62 år og 67 år, og tjenestepensjon fra 67 år. Det er ikke mulig å ta ut offentlig tjenestepensjon før fra 67 år.

AFP-ordningen gir en ytelse om lag på samme nivå som alderspensjon fra folketrygden fra 67 år. De som har lang opptjeningstid kan få AFP beregnet som 66 prosent av sluttlønn fra 65 til 67 år.

Tjenestepensjonsordningen er en såkalt bruttopensjonsordning med samordning. Dette innebærer at tjenestepensjonen skal samordnes med blant annet alderspensjon fra folketrygden, slik at samlet pensjon blir på minst 66 prosent av sluttlønn for de som har full opptjening (30 år). I forbindelse med pensjonsreformen i Norge i 2011 ble det blant annet innført levealdersjustering i offentlig tjenestepensjon. Det garanterte pensjonsnivået er som følge av dette ikke lenger 66 prosent for de som er født etter 1958, men 66 prosent fratrukket levealdersjustering.

Hovedtrekk i ny pensjonsordning

Offentlig tjenestepensjon og AFP for offentlig ansatte skal legges om til livsvarige pensjonsytelser som skal være et tillegg til alderspensjon fra folketrygden. Begge pensjoner skal beregnes og utbetales uavhengig av folketrygden.

Omleggingen skal skje i 2020, og skal gjelde for ansatte som er født i 1963 eller senere. De som er født i 1962 eller tidligere skal beholde dagens tjenestepensjon og AFP-ordning.

Ny tjenestepensjon og ny AFP skal bygge på følgende hovedprinsipper:

- Enhetlig pensjonssystem i hele offentlig sektor (både i stat, kommune og helseforetak)
- Livsvarige pensjoner
- Like regler og lik pensjon for kvinner og menn
- Alle år i arbeid skal gi pensjonsopptjening (i AFP gis det ikke opptjening etter 62 år)
- Pensjonene skal kunne tas ut helt eller delvis fra 62 år
- Utsatt uttak av pensjon skal gi høyere årlig pensjon

Nærmere om ny alderspensjon

Den nye alderspensjonsordningen omtales som en «påslagsordning». De ansatte skal tjene opp en pensjonsbeholdning som på uttakstidspunktet skal deles på folketrygdens delingstall (levealdersjusteringsfaktorene som benyttes i folketrygdens alderspensjon) for å finne årlig pensjon.

Årlig opptjening skal tilsvare 5,7 prosent av inntekt mellom 0 og 7,1 G [1] og 23,8 prosent av inntekt mellom 7,1 G og 12 G. Tidligere opptjente rettigheter skal reguleres i takt med den årlige reguleringen av G. Dette gjelder både for de som er ansatt i offentlig sektor og for de som ikke lenger er ansatt, men som har opptjent en pensjonsbeholdning fra et tidligere arbeidsforhold.

Det kreves minst 1 års samlet opptjening i offentlig sektor for å få rett på alderspensjon fra påslagsordningen.

All opptjening i offentlig sektor skal ses i sammenheng og utbetales fra siste arbeidsgivers pensjonsordning.

Nærmere om ny AFP-ordning

Den nye AFP-ordningen skal utformes etter mønster av AFP-ordningen som gjelder i privat sektor i Norge. Dette gjør det mulig å medregne opptjeningsstid mellom sektorene slik at det blir færre som ikke tilfredsstiller kvalifikasjonskravene i ordningen.

Ny AFP vil være en kvalifikasjonsordning. Det vil si at det ikke tjenes opp pensjonsrettigheter i ordningen. For å få rett til pensjon må den ansatte tilfredsstille visse vilkår, blant annet knyttet til lengde på tilslutning til ordningen før uttak av pensjon.

Pensjonen skal beregnes ut fra en pensjonsbeholdning som beregnes som 4,21 prosent av årlig pensjongivende inntekt i *folketrygden* opp til 7,1 G i alderen 13 - 61 år. Ved uttak deles pensjonsbeholdningen på folketrygdens delingsstall for å finne årlig pensjon.

I tillegg til den nye AFP-ordningen, er det enighet om å etablere en ordning med såkalt «betinget tjenstepensjon». Denne ordningen skal gi et tillegg til alderspensjonen for de som har hatt opptjening i pensjonsordningen, men som av ulike grunner *ikke* kvalifiserer for AFP. Betinget tjenstepensjon tjenes opp med 3,0 prosent av lønn opp til 7,1 G, etter de samme prinsippene som for ny alderspensjon. Denne pensjonen kommer kun til utbetaling dersom en person ikke får rett på ny AFP.

Overgangsordninger

Den nye ordningen skal som nevnt gjelde fra og med 1963-kullet. For de siste kullene som får gammel ordning og de første kullene som får ny ordning, er det enighet om ulike overgangsordninger.

De første kullene som omfattes av ny ordning, 1963-kullet til 1970-kullet, skal få et *overgangstillegg* dersom de tar ut pensjon i alderen 62 år til 67 år. Tillegget er på 0,15 G i året og utbetales frem til 67 år. Det avkortes med tjenestetid og med fødselsår (kullene etter 1963-kullet får mindre enn 0,15 G).

Etter gjeldende regler har alle som er født i 1958 eller tidligere en *individuell garanti* om at samlet pensjon fra offentlig tjenstepensjon og folketrygden ikke skal kunne bli lavere enn 66 prosent for de som har full opptjening i tjenstepensjonsordningen (minst 30 år). Partene er nå enige om at også kullene 1959 til 1962 skal omfattes av denne garantiordningen, likevel slik at disse kullene kun får en andel av garantien.

Partene er også enige om at ansatte i de første kullene som får ny pensjonsordning, 1963-kullet til 1967-kullet, også skal få en individuell garanti dersom de har hatt opptjening før det ble innført levealdersjustering i offentlig tjenstepensjon i 2011. For disse skal garantitillegget være lik 1,5 prosent av lønn i 2020, justert for hvor mye opptjening de hadde før 2011. Tillegget skal også reduseres med årskull slik at kun 1963-kullet får 100 prosent av tillegget.

Uløste problemer

Det er mange stillinger både i kommunene og i staten som har særaldersgrense. De som har slike stillinger får tjenstepensjon, og har plikt til å fratre stillingen, før 67 år. Pensjonsavtalen regulerer ikke hvilke stillinger som skal ha særaldersgrense i fremtiden. Den regulerer heller ikke hvordan pensjonen skal beregnes for de som har særaldersgrense innenfor det nye pensjonssystemet. Partene er enige om at det snarest skal utredes og avtales løsninger for denne gruppen innenfor den nye påslagsordningen, og at også disse løsningene skal

Heller ikke alderspensjonen til uføre er endelig avklart for de som skal ha ny pensjonsordning. De som er født i 1962 eller tidligere, altså de som beholder dagens pensjonsordning, skal beholde dagens regler også når det gjelder opptjening av alderspensjon for uføre. Utfordringen med uføre er at de ikke kan kompensere for effekten av levealdersjusteringen ved å stå lengre i arbeid, slik arbeidsføre kan.

Uføre som får ny pensjonsordning skal i henhold til avtalen tjene opp rett til alderspensjon fra påslagsordningen fra 2020. De skal videre gå over fra uføre- til alderspensjon ved 67 år på samme måte som uføre gjør i dagens ordning. Det er imidlertid ikke avklart hvor lenge uføre skal tjenestepensjon i påslagsordningen (til 62 år, til 67 år, eller til en annen alder), og om de skal få rett på betinget tjenestepensjon. Partene er enige om å utsette vurderingen av disse spørsmålene til etter at Stortinget har vedtatt endelige regler for alderspensjon fra folketrygden til uføre.

Videre prosess

Partene har frist til 1. juli 2018 for å forankre den fremforhandlede avtalen blant medlemmene. Hva en slik forankringsprosess vil innebære i praksis vil trolig variere. Enkelte organisasjoner har imidlertid varslet at de vil legge forhandlingsresultatet frem for medlemmene i en uravstemning. Det vil si at medlemmene skal stemme på om de støtter avtalen om omlegging av tjenestepensjonsordningen.

[1] G er folketrygdens grunnbeløp, p.t. kr 93 634.

Nordisk Forsikringstidsskrift

Et samarbeid mellom forsikringsforeningene i Danmark, Norge og Sverige

Dataskydd

forsakringsforeningen.se

•

forsikringsforeningen.no

•

forsikringsforeningen.dk

